



**PER
L'EDUCACIÓ
RESPONC**
edubarometre.cat

Dossier de premsa

**Els docents creuen que més
autonomia de centre i la
innovació milloren la qualitat
educativa?**

22 de novembre de 2018



Les publicacions de la Fundació Jaume Bofill estan disponibles per a descàrrega al web www.fbofill.cat.

Les publicacions de l'Edubaròmetre, i més resultats de l'enquesta, estan disponibles per a descàrrega al web www.edubarometre.cat

Primera edició: novembre 2018

© Fundació Jaume Bofill, 2018
Provença, 324
08037 Barcelona
fbofill@fbofill.cat
<http://www.fbofill.cat>



Reconeixement – CompartirIgual (by-sa) – Internacional :

Es permet l'ús comercial de l'obra i de les possibles obres derivades, la distribució de les quals cal fer-se amb una llicència igual a la que regula l'obra original.

edubarometre.cat- Per l'educació responc, és la primera enquesta que pregunta a famílies i docents sobre les seves necessitats, expectatives i visions **sobre l'educació** dels seus fills i filles, dels seus alumnes, del seu centre i sobre com ha de ser l'educació del país.

En el moment actual de canvis en l'educació, **cal obrir i ampliar el debat**, incorporant la pluralitat i riquesa de visions dels principals actors educatius.

En aquest dossier de premsa es presenten els resultats de la **segona enquesta de l'Edubaròmetre a docents** d'infants i joves d'1 a 18 anys, escolaritzats a Catalunya.

Fitxa tècnica del segon edubaròmetre de docents.

Treball de camp: 2 de març-25 de juny de 2018.

Nombre de respostes: 2.666 docents d'infants i joves d'1 a 18 anys.

Tècnica: enquestació en línia.

Àmbit geogràfic: Catalunya.

Error: +/-1,91% per a un nivell de confiança del 95%.

Ponderació de la mostra: província, nivell educatiu en el que s'imparteix docència, titularitat de centre (públic o concertat-privat).

Dades destacades

1. El 75% dels i de les docents valoren molt positivament l'autonomia de centre i consideren que millora l'aprenentatge i la qualitat educativa.

- El 84% la relacionen amb una **major estabilitat dels equips docents i el 80% amb més capacitat de decisió sobre l'organització, els horaris i el model pedagògic** del centre.
- El **74% dels docents creuen que disposar de més autonomia pressupostària o per decidir el currículum** milloraria molt o completament l'aprenentatge i la qualitat educativa.
- El 58% dels i de les docents aposten tant perquè **el claustre docent tingui més capacitat de decisió com perquè la direcció pugui prendre més decisions organitzatives**. El suport a un major poder del claustre és majoritari, inclús entre els docents que formen part de l'equip directiu (el 77% creu que millora molt o completament l'aprenentatge i la qualitat educativa).
- **Un 60% de docents considera que la possibilitat de triar els nous docents pel seu perfil milloraria molt o completament l'aprenentatge i la qualitat educativa**, un 15% creu que els milloraria moderadament, el 16% que no milloraria o ho faria poc i el 9% no sap o no vol contestar. El 81% dels docents que formen part de l'equip directiu creuen que la mesura generaria millores, mentre que ho creuen el 54% dels que no formen part de l'equip directiu.

Formalment els centres ja disposen d'autonomia pedagògica, i en menor mesura organitzativa. Aquesta elevada valoració d'una major autonomia, podien indicar que els centres no n'estan fent l'ús que tenen reconegut o bé que hi ha obstacles efectius o poc marge real per dur-la a terme.

2. El 83% dels docents creuen que la innovació en educació es una bona manera de millorar l'aprenentatge. La confiança en la innovació està plenament estesa entre els docents del país.

- El **91% dels docents es mostra convençut de que la personalització de l'aprenentatge és molt o completament útil** per a millorar l'aprenentatge dels infants i joves.
- El **83% creu que l'aprenentatge cooperatiu, la transversalització curricular, l'autogestió de l'aprenentatge i el treball per projectes són**

pràctiques que poden ser molt o completament útils per a la millora dels aprenentatges.

- **Un 73% considera que els nous models d'avaluació també ho són.**
- **El 60% dels i de les docents, a més, estan integrant les pràctiques més innovadores al seu dia a dia a l'aula amb freqüència** (sempre o habitualment).
- Hi ha un canvi de tendència en les pràctiques a l'aula, ja que **el 52% dels docents diuen que no proposen mai o gairebé mai les propostes del llibre de text.**
- **El 73% dels i de les docents necessiten més temps i recursos per implementar més innovació en les seves pràctiques. Demanen també més formació** per gestionar la diversitat de l'alumnat (35%) i per millorar les estratègies didàctiques (27%).
- Aquestes demandes són coincidents amb el **què creuen que necessiten els seus centres per treure tot el potencial de l'alumnat: el 64% demana abaixar les ràtios i tenir grups classe més petits i el 34% més formació per detectar i treballar les necessitats de l'alumnat.**
- En cas d'una major inversió en educació, el **70% dels docents creuen prioritari invertir en més mestres i abaixar ràtios**, seguit de **més atenció a l'alumnat amb necessitats educatives (43%), més suport a l'escola pública (35%) i millorar la formació docent (33%).**

Per aconseguir que s'estenguin les pràctiques innovadores que els docents valoren que serien efectives, caldrà tenir en compte les ràtios i respondre a les necessitats de formació del professorat. Cal bastir una formació més específica i qualitativa en estratègies didàctiques i en atenció a la diversitat.

3. Els i les docents estan convençuts que la personalització de l'aprenentatge és clau per aconseguir l'èxit educatiu de tot l'alumnat, amb un 9 sobre 10 d'acord. Tant ells i elles (mitjana del 8,8) com el seu centre en conjunt (7,5) s'esforcen en acompanyar de manera personalitzada l'alumnat.

- Els i les docents **coneixen bé l'alumnat** (mitjana d'acord del 8,1) i **diuen tenir una comunicació fluïda amb les seves famílies** (7,9).
- **Tenen els coneixements necessaris** per acompanyar l'alumnat de manera personalitzada (7,1).
- Ara bé, **no creuen tenir el temps i els recursos necessaris per fer aquest acompanyament personalitzat** (mitjana de 4,6).

Els i les docents estan compromesos amb la personalització, se senten preparats i s'esforcen en implementar-la. El límit que veuen a aplicar-la en major mesura és el temps i els recursos de què disposen.

4. El 93% dels i les docents diuen que el seu centre dona a les famílies tota la informació que necessiten.

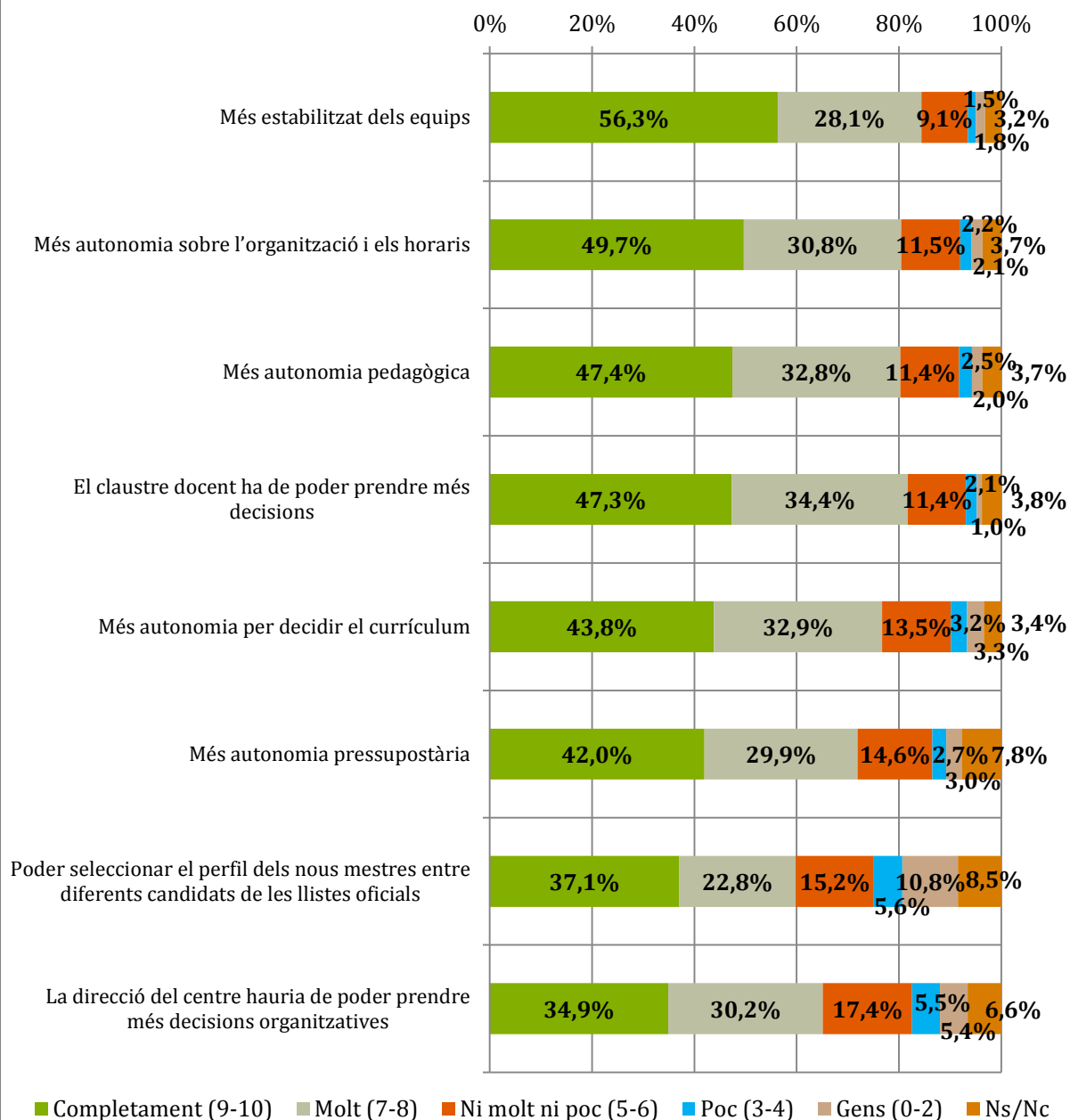
- Els docents es mostren confiats en el nivell d'informació que donen a les famílies, en temes com ajudar els fills en els estudis, el que faran durant el curs o el treball a l'aula. Ara bé, això **contrasta amb la percepció que tenen les famílies de la informació de què disposen**: el 93% dels docents afirma que donen a les famílies orientacions per ajudar els seus fills en els estudis, mentre que només el 71% de les famílies diu tenir-la; aquest és, de fet, l'aspecte del que les famílies diuen tenir menys informació.
- **En totes les etapes educatives hi ha un contrast important entre la informació que els i les docents diuen donar a les famílies i la que les famílies afirmen tenir**; d'altra banda, **a mesura que s'avança d'etapa educativa el nivell d'informació que es dona i es rep també disminueix**.

El contrast entre la informació que es dona i la que els pares i mares diuen tenir, sobretot entre aquelles famílies amb menor capital cultural i en les que el fill o filla no va bé als estudis, demana d'un esforç especial per apropar-s'hi. Que les famílies tinguin les eines necessàries per acompanyar els fills i filles, és cabdal per trencar la reproducció de les desigualtats, pel que els centres han de desplegar estratègies específiques dirigides a aquests col·lectius.

Principals resultats

1. **El 75% dels docents creuen que l'autonomia de centre millora molt o completament l'aprenentatge i la qualitat educativa. El 58% dels docents responen que tant el claustre com la direcció han de poder prendre més decisions i que les dues mesures millorarien molt o completament l'aprenentatge i la qualitat educativa.**
 - **L'estabilitat dels equips, poder decidir sobre l'organització i els horaris i l'autonomia pedagògica** són les mesures que es consideren més positives, amb una mitjana de **completament o molt d'acord del 82%**.
 - **El 74% dels docents creuen que disposar de més autonomia pressupostària o per decidir el currículum** milloraria molt o completament l'aprenentatge i la qualitat educativa.
 - **Una mesura que ha aixecat crítiques, com és la possibilitat de seleccionar el perfil dels nous mestres de les llistes oficials, té el suport del 60% dels docents**, que estan molt o completament d'acord en que millora l'aprenentatge i la qualitat educativa, el 15% hi veu una millora moderada (valoració de 5 o 6), el 16% creu que no genera millores o en genera poques (valoracions per sota del 5) i el 9% no ho sap o no contesta.

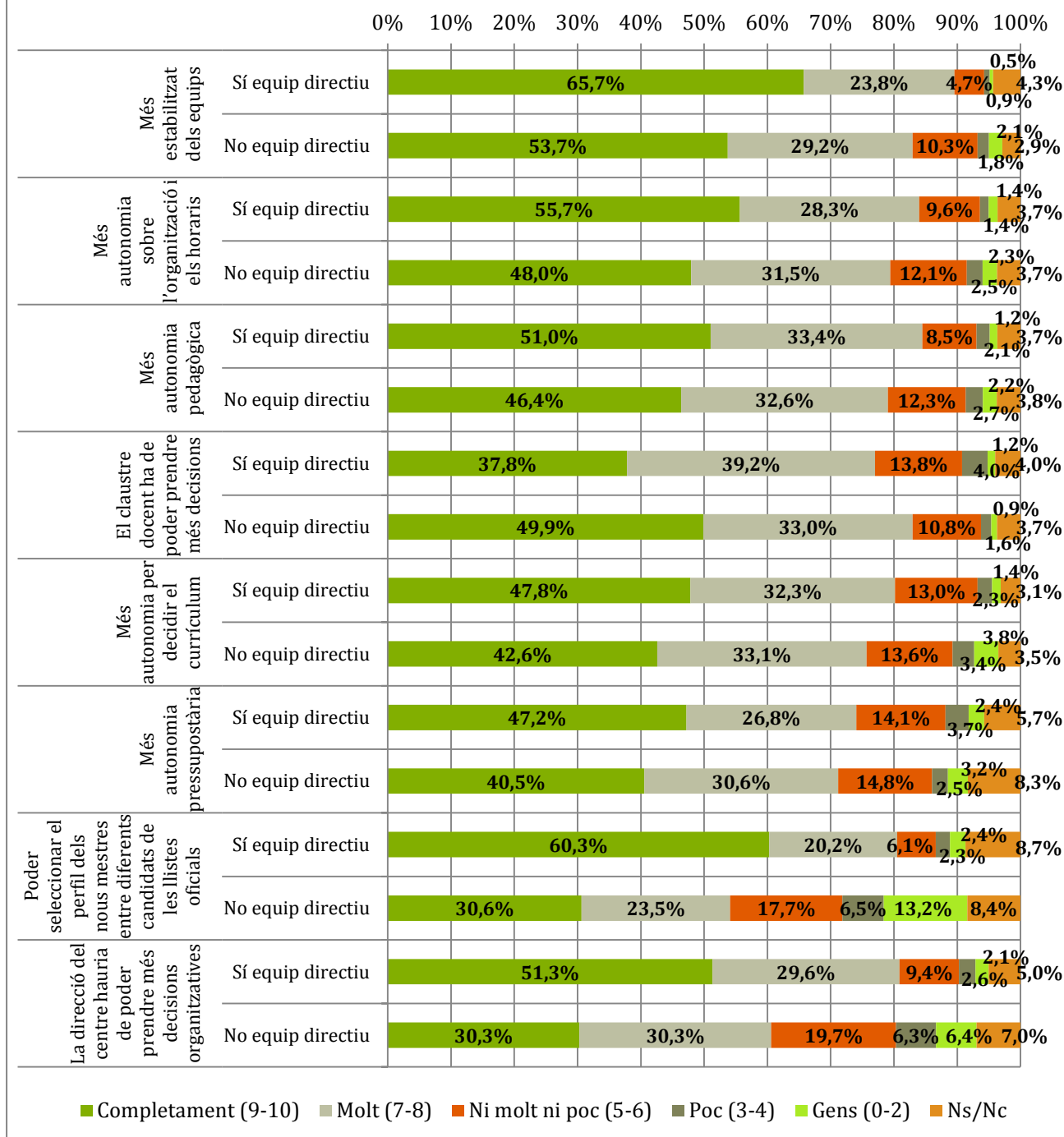
En quin grau consideres que les següents mesures d'autonomia de centre millorarien l'aprenentatge i la qualitat educativa?



2. Equips directius i docents comparteixen una valoració positiva de la utilitat de l'autonomia de centre per a la millora de l'aprenentatge. On hi ha més diferències és en poder seleccionar els mestres pel seu perfil (el 81% dels membres de l'equip directiu i el 54% dels que no ho són creu que millora molt o completament l'aprenentatge) i en que la direcció pugui prendre més decisions organitzatives (81% i 61% respectivament).

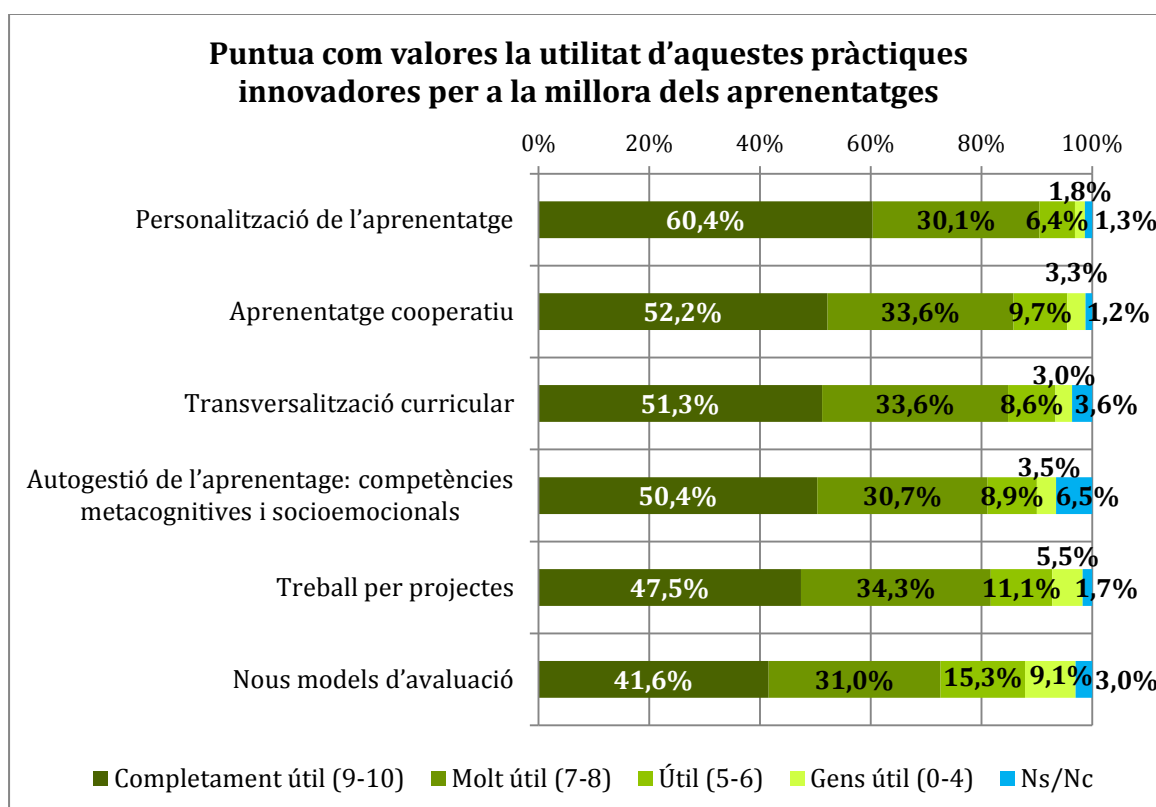
 - Els docents que creuen que **poder triar els docents pel perfil no milloraria o milloraria poc l'aprenentatge i la qualitat educativa són el 5% dels membres de l'equip directiu i el 20% dels que no ho són.**
 - **En la resta de mesures les diferències** en les respostes molt i completament, entre els membres de l'equip directiu i els que no ho són, **són inferiors al 7%.**

En quin grau consideres que les següents mesures d'autonomia de centre millorarien l'aprenentatge i la qualitat educativa?
Per si s'és membre de l'equip directiu

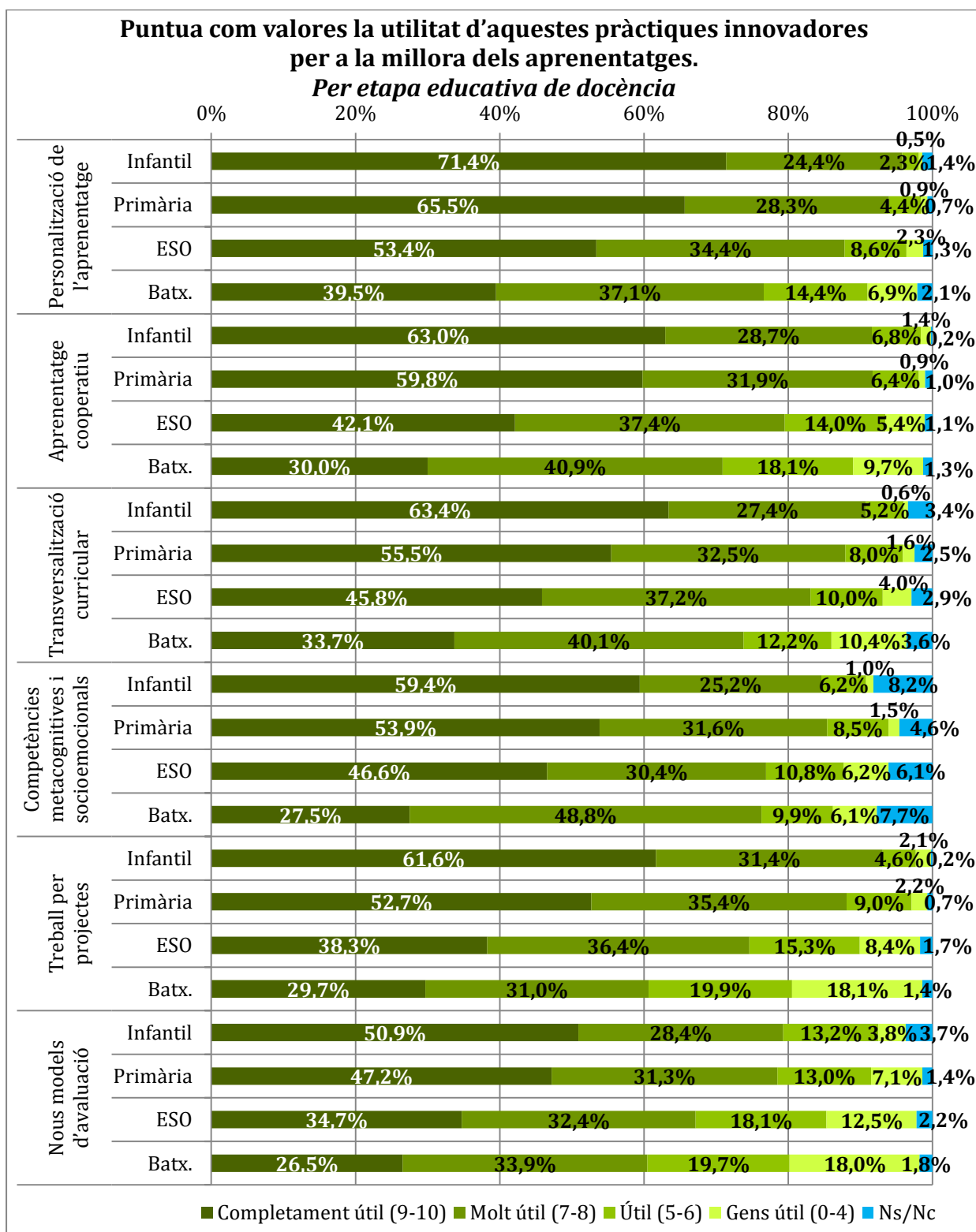


3. Els docents confien en la innovació en les pràctiques educatives i en la seva utilitat per a la millora dels aprenentatges: el 83% creu que les pràctiques plantejades són molt o completament útils.

- El 91% dels docents es mostra convençut de que la personalització de l'aprenentatge és molt o completament útil per a millorar l'aprenentatge dels infants i joves.
- El 83% creu que l'aprenentatge cooperatiu, la transversalització curricular, l'autogestió de l'aprenentatge i el treball per projectes són pràctiques que poden ser molt o completament útils per a la millora dels aprenentatges.
- Un 73% considera que els nous models d'avaluació també ho són.

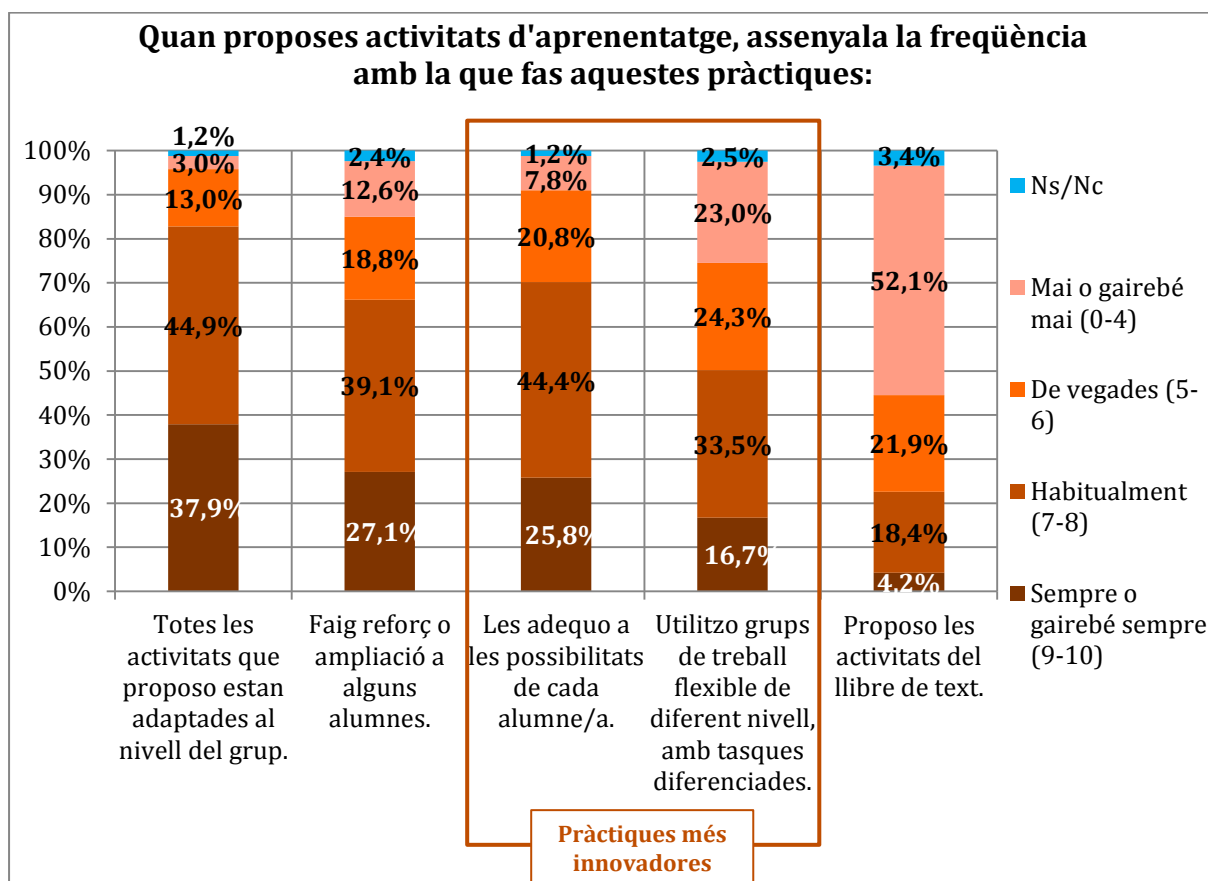


4. Hi ha diferències en la valoració de la utilitat de les pràctiques innovadores, en funció de l'etapa educativa: el 75% dels docents de l'ESO creuen que el treball per projectes és molt o completament útil, mentre que a primària són el 88%. A mesura que s'augmenta d'etapa educativa, disminueix lleugerament el suport a les diferents pràctiques innovadores.
- L'aprenentatge cooperatiu es considera molt o completament útil per al 80% dels docents de l'ESO i pel 92% dels de primària.
 - El 67% dels docents de l'ESO i el 79% de primària consideren els nous models d'avaluació molt o completament útils per a la millora dels aprenentatges.
 - En la resta de pràctiques innovadores, les diferències entre primària i ESO són menors al 10%.

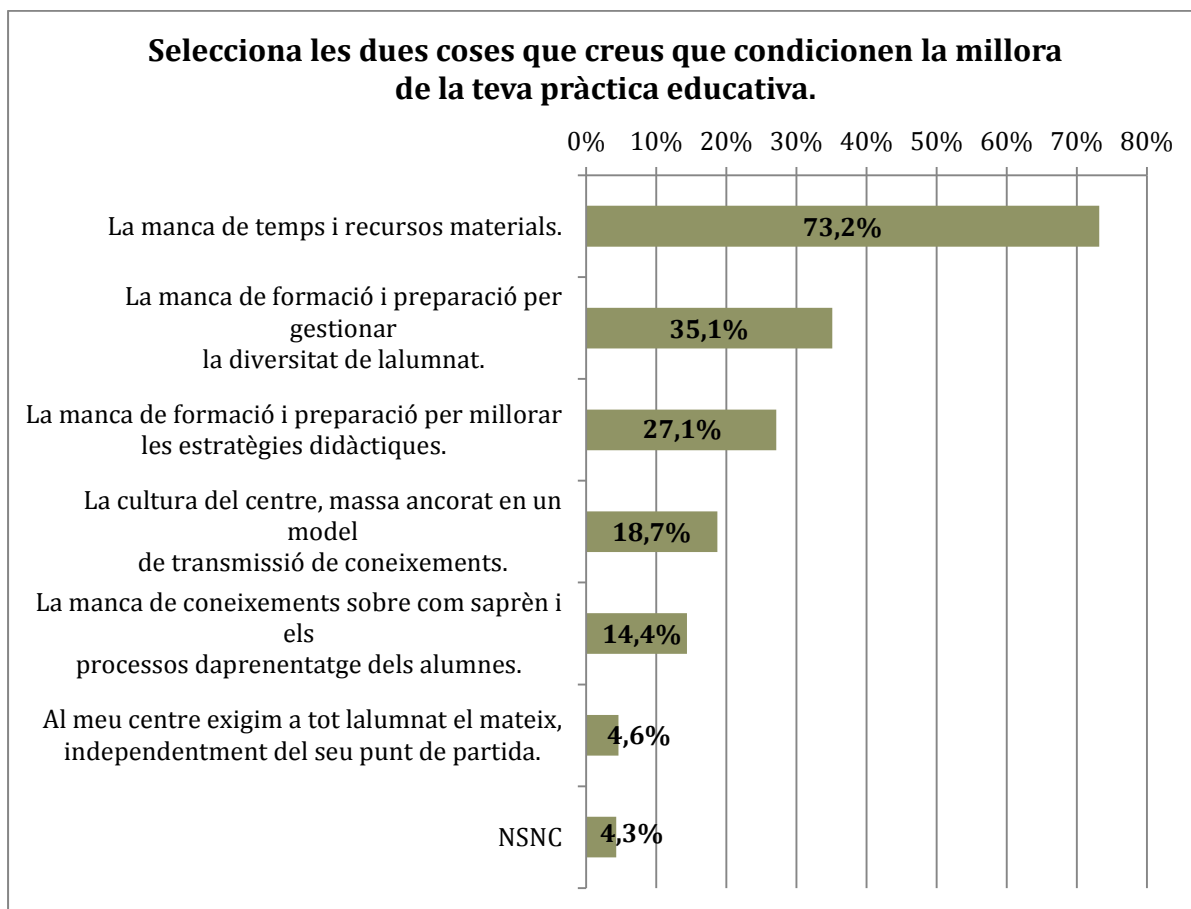


5. Els i les docents han incorporat algunes pràctiques innovadores a l'aula. El 52% no proposa mai o gairebé mai les activitats del llibre de text.

- El 70% dels docents adequa les activitats a les possibilitats de cada alumne i el 50% utilitza grups de treball flexible.
- Només el 23% utilitza habitualment o sempre les propostes del llibre de text.



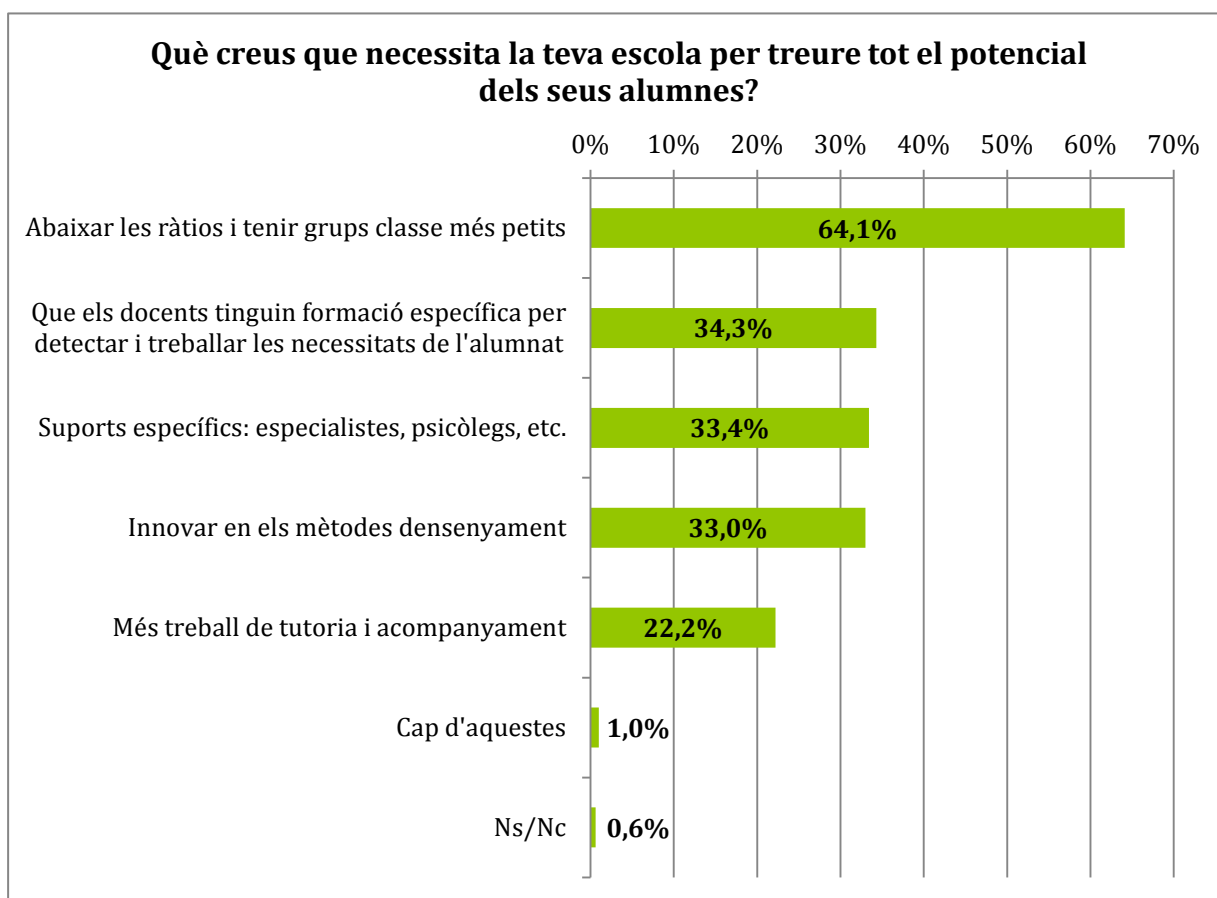
6. El 73% dels i de les docents diuen que la manca de temps i recursos materials és el que més condiona la millora de la seva pràctica educativa, seguits de determinades mancances formatives: el 35% la manca de formació per gestionar la diversitat i el 27% la manca de formació i preparació per millorar les estratègies formatives.
- La cultura de centre no és un impediment per a la millora: només un 19% respon que el condicionant és la cultura del seu centre, que està ancorat en un model de transmissió de coneixements.



NOTA: el total és superior a 100% perquè es demanaven dues respostes.

7. El 64% diu que perquè el seu centre pugui treure tot el potencial de l'alumnat cal abaixar les ràtios i tenir grups classe més petits.

- Els i les docents també creuen que els hi cal més formació per detectar les necessitats de l'alumnat (34%), que fan falta suports específics com especialistes, psicòlegs, etc. (33%) i que s'ha d'innovar en els mètodes d'ensenyament (33%). Aquests resultats són coincidents amb els resultats de la primera edició de l'edubaròmetre, ja que *l'atenció a la diversitat i la detecció de necessitats individuals era l'aspecte en el que menys preparats se sentien*.
- Només el 22% identifica com una estratègia per treure el potencial de l'alumnat, incrementar el treball de tutoria i acompanyament.

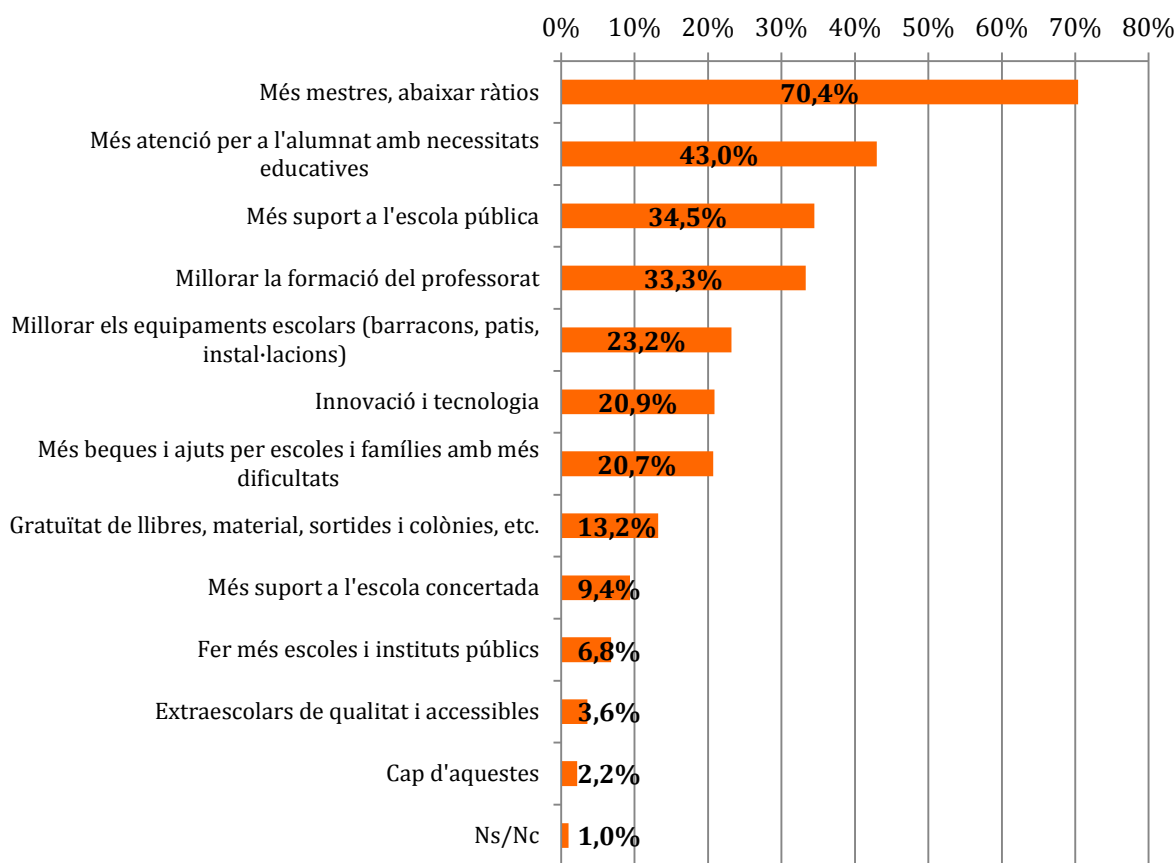


NOTA: el total és superior a 100% perquè es demanaven dues respostes.

8. Si hi hagués un augment de la inversió en educació, per tal de que Catalunya estigués al nivell mitjà de la inversió a Espanya, la prioritat per al 70% dels docents hauria de ser més mestres i abaixar ràtios.

- El 43% de docents trien com a prioritària una **millor atenció per a l'alumnat amb necessitats educatives**.
- Un 33% mencionen la necessitat de **millorar la formació** dels i de les docents.
- Mentre que **un 35% voldria més suport a l'escola pública**, un 9% creu que el suport l'hauria de rebre la concertada.

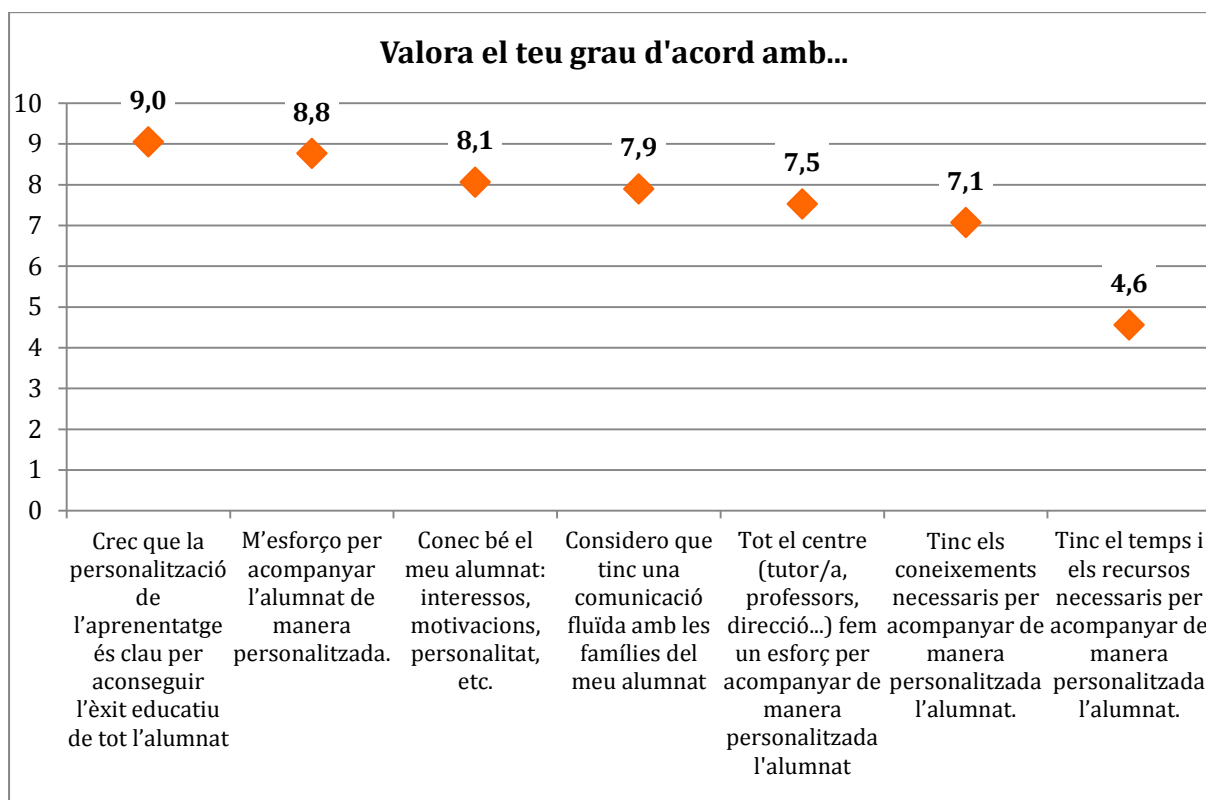
Sabem que perquè Catalunya gastí el mateix en educació que la mitjana de l'Estat Espanyol caldria invertir-hi uns 1.200 milions d'euros més. Si disposessis d'aquests 1.200 milions d'euros per educació, en quines tres coses creus que caldria invertir-los?



NOTA: el total és superior a 100% perquè es demanaven tres respostes.

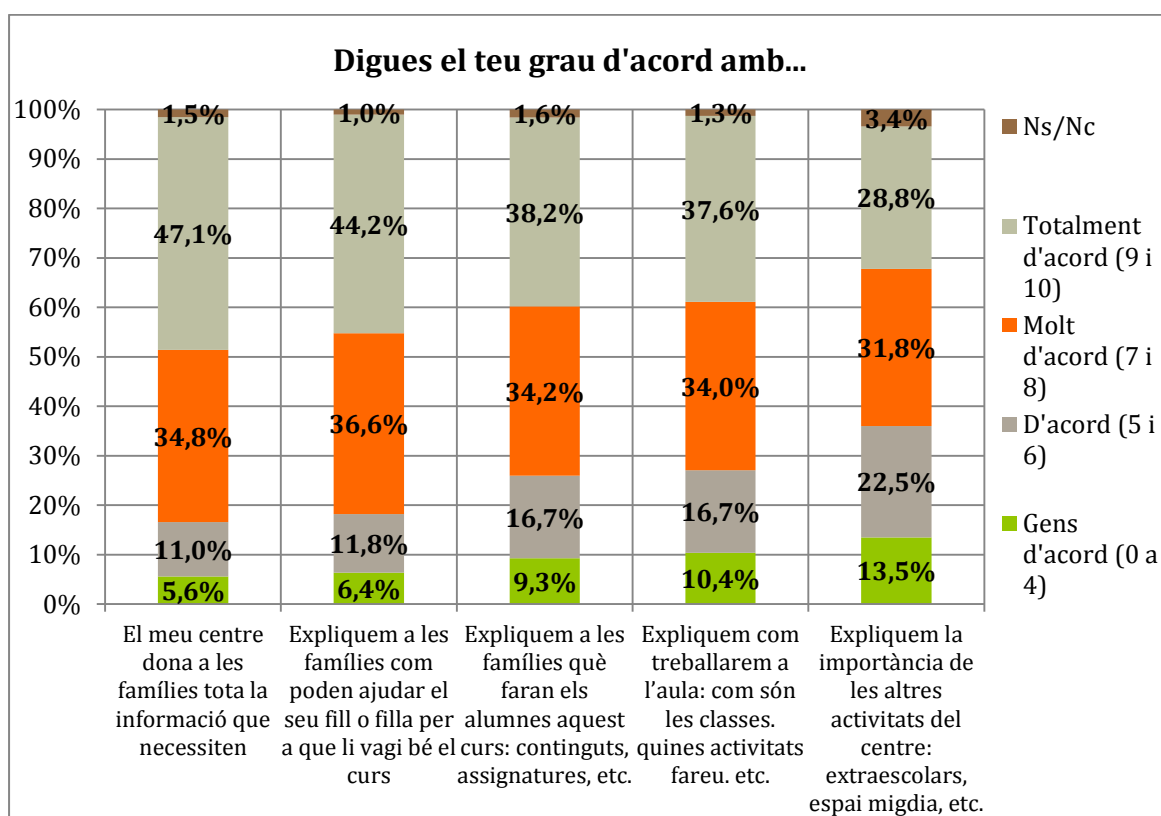
9. Els i les docents estan convençuts que la personalització de l'aprenentatge és clau per aconseguir l'èxit educatiu de tot l'alumnat, amb un 9 sobre 10 d'acord. Tant ells i elles (mitjana del 8,8) com el seu centre en conjunt (7,5) s'esforcen en acompanyar de manera personalitzada l'alumnat.

- Els i les docents **coneixen bé l'alumnat** (mitjana d'acord del 8,1) i **diuen tenir una comunicació fluïda amb les seves famílies** (7,9).
- **Tenen els coneixements necessaris** per acompanyar l'alumnat de manera personalitzada (7,1).
- Ara bé, **no creuen tenir el temps i els recursos necessaris per fer aquest acompanyament personalitzat**, i els valoren amb un 4,6 de mitjana, *tal i com ja posaven de manifest els pares i mares (amb una mitjana de 5,2).*



10. El 93% dels i de les docents diu que el seu centre dona a les famílies tota la informació que necessiten.

- El 93% dels docents creu que expliquen a les famílies com ajudar el fill o filla per a què li vagi bé el curs, mentre que *els pares i mares estan d'acord en que disposen d'aquesta informació en un 71%*. Hi estan molt o totalment d'acord el 81% de docents i el 45% de pares i mares.
- El menys freqüent és explicar la importància de les altres activitats del centre: mentre que un 14% dels docents no creu que s'expliqui, un 23% hi està d'acord moderadament (puntuat amb 5 o 6).



11. En totes les etapes hi ha un contrast important entre la informació que els i les docents diuen donar a les famílies i la que les famílies afirmen tenir (responien valorant-la de 0 a 10): els docents creuen donar més informació de la que les famílies diuen tenir. La diferència més notable és en la referent a com ajudar el fill o filla en els estudis: mentre que els docents de primària diuen informar amb una mitjana de 8,2, els pares valoren la informació rebuda amb un 6; a l'ESO els docents ho puntuen amb un 7,8 i les famílies amb un 5,5.

- **Els docents diuen que expliquen com treballaran a l'aula en un 8 a primària i en un 6,8 a l'ESO**, mentre que els pares diuen tenir la informació en un 6,6 a primària i un 5,8 a l'ESO.
- **El mateix passa a què farà l'alumnat durant el curs**, els docents puntuen la informació que donen amb un 7,8 a la primària i un 7,1 a l'ESO, mentre que les famílies ho fan amb un 6,4 i un 6,2, respectivament.

